

Походенко Віталій Дмитрович

ПОХОДЕНКО Віталій Дмитрович (09. 01. 1936, м. Комунарськ, нині Алчевськ Луганської обл. — 06. 03. 2025) — фізико-хімік. Доктор хімічних наук (1969), проф. (1972), академік АН УРСР (1985). Державна премія України у галузі науки і техніки (1993). Премії ім. Л. Писаржевського (1979) та ім. О. Бродського (1998) НАНУ. Заслужений діяч науки і техніки України (1996), Орден Ярослава Мудрого 4-го ступ.(2008), 3-го (2021) ступ. Закінчив Київський університет (1958). Відтоді працював в Інституті електрозварювання Академії наук УРСР; від 1959 – в Інституті фізичної хімії НАНУ (обидва – Київ): від 1970 – завідувач відділу, від 1983 – директор. 1988–98 – академік-секретар Відділення хімії, від 1998 – віцепрезидент НАНУ. Головний редактор журналу «Теоретична і експериментальна хімія».

Наукові дослідження охоплюють широке коло проблем теорії хімічної будови, кінетики і реакційної здатності, теорії міжмолекулярних взаємодій, електрохімії, фотохімії, гомогенного каталізу, молекулярного матеріалознавства. Він встановив фундаментальні відмінності енергетики електродних реакцій парамагнітних частинок – вільних радикалів і діамагнітних молекул, пов'язані з різною будовою їх зовнішніх електронних оболонок; відкрив явища виникнення електрорушійних сил і електричного струму в реакціях вільних радикалів і фотокаталізу вільними радикалами редокс-реакцій різних субстратів; висунув та обґрунтував концепцію про можливість гомогенного каталізу різних хімічних й електрохімічних процесів вільними радикалами; заклав наукові засади та розробив оригінальні хімічні, електрохімічні, іон-імплантаційні способи одержання нових електронно-ефективних полімерів і методів їх добування.

Основні праці

Феноксильные радикалы. К., 1969; Окислительно-восстановительные реакции свободных радикалов. К., 1984 (співавт.); Проблемы химии свободных радикалов. К., 1984 (співавт.); Современная физическая химия и научно-технический прогресс. К., 1980 (співавт.); Сенсорный массив на основе пленок электропроводящих полимеров для систем химического распознавания // Оптоэлектроника и полупроводниковая техника: Межведомствен. сб. науч. тр. 2002. Вып. 7 (співавт.); Влияние природы допанта на отклик сенсорного массива на основе полианилина // ТЭХ. 2003. Т. 39, № 41 (співавт.); Квантовые размерные эффекты в полупроводниковом фотокатализе // Там само. 2005. Т. 41, № 4 (співавт.).

Рекомендована література

1. Павленко М. В. Віталій Дмитрович Походенко. К., 1996;
2. Віталій Дмитрович Походенко : біобібліографія вчених України. К., 2010.

Бібліографічний опис:

Походенко Віталій Дмитрович // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-887765>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).